

6

Tomica Bajšić

Kroatien

PASSAGEFESTIVAL.NU

HELSINGØR TEATER

Tomica Bajšić

Kroatien

Tomica Bajšić (født i Zagreb i 1968) er digter, prosaist, tegner, grafisk designer og oversætter. Han har beskæftiget sig med restaurering og tegning, og han har været redaktør for tidsskriftet og bogserien *Poezije* i flere år. Hans poesi og prosa er udgivet i Kroatien og udlandet i antologier, tidsskrifter og radio. Hans digte er oversat til tyve sprog. Han har deltaget i mange poesifestivaler og oplæsninger i Portugal, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Tyskland, England, Irland, Skotland, Sverige, Slovakiet, Polen, Ukraine, Litauen, inklusive Struga Poetry Evenings i Makedonien, Sarajevo Poetry Days og Days of Poetry and Wine i Slovenien. Siden 2010 har han været designredaktør hos forlaget Druga priča. Han er formand for det kroatiske PEN-center, viceformand og eventleder hos den kroatisk-hispaniske ven-skabsforening samt koordinator for den kroatiske del af Lyriklinea, lydpoesiens og den skrevne poesis verdensbibliotek.

*De danske digte er oversat fra kroatisk af ALEN
Mesković.*

Tomica Bajšić was born in 1968 in Zagreb, Croatia. Poet, prose writer, graphic artist and translator. He studied for three years at the Academy of Fine Arts in Zagreb. Author of four poetry collections, two books of prose, and a picture book for kids. Translator and editor of four international poetry anthologies. Twice awarded with national awards for poetry, Goran for young poets, and Dobriša Cesarić prize. His poetry and prose pieces are translated into many languages. He worked also in the fields of restoration, illustration and graphic design. He is an editor for poetry in translation in Croatian *Poezija* magazine and founder of Druga priča Design & publishing. He serves as general secretary of Croatian PEN Centre and vice president of Croatian Writers Society, as well as Croatian coordinator of the Lyrikline network.

The English poems are translated from Croatian by Damir Šodan.

Velika vrata rata

Davoru Sefiću

Vozili smo 2000 km preko Europe
u „Golden boyu,“ starom Robijevom Kadettu.
Nas trojica,
pili smo, pušili i slušali radio,
duge strijele sunca na
mokroj cesti. Kilometri padaju

i noć se diže, stajemo samo
da se zamijenimo za volanom i idemo dalje.
Pijemo, pušimo i slušamo radio i
tako postaje dan. Nebo se širi.
Ti govoriš:
„40 godina, bar toliko, to je dovoljno dug život,
i ne treba mi više.“

A nedugo zatim tenkovska granata kod Dubrovnika
odnijet će te u atmosferu, živio si 23 godine,
ne 40.

Prije sedam godina,
vozili smo bez stajanja 2000 km preko Europe
sve do četničke barikade na Plitvicama.
Bio je Uskrs i

ušli smo ravno na velika vrata rata.

Na jedinoj twojoj fotografiji u uniformi
imaš začuđen pogled, kao da vidiš ispred.
Na zidu iza tebe je nekakva bijela svjetlost, koja
dolazi od Duha, i sveprisutna je.

Krigens store port

til Davor Sefić

Vi kørte 2000 km gennem Europa
i „Golden Boy,“ Robis gamle Kadett.
Os tre,
vi drak, røg og hørte radio,
solens lange stribler på
den våde vejbane. Kilometerne faldt

og natten rejste sig, vi standsede kun
for at afløse hinanden bag rattet og køre videre.
Vi drak, røg, hørte radio og
sådan blev dagen til. Himlen bredte sig.
Du sagde:
”40 år, mindst, det vil være et liv der er langt nok,
jeg har ikke brug for mere.“

Kort efter løfter en tankgranat ved Dubrovnik
dig op i atmosfæren, du levede 23 år,
ikke 40.

For syv år siden
kørte vi uden stop 2000 km gennem Europa
helt til de serbiske barrikader ved Plitvice.
Det var påske og

vi kom gennem krigens store port.

På dit eneste fotografi i uniform
har du et undrende blik, som om du ser fremtiden.
På væggen bag dig er der et hvidt lys, det
kommer fra Ånden som er tilstede overalt.

The Great Gates of War

for Davor Sefić

We drove 2,000 miles all across Europe
in our Golden Boy, Robi's old Kadett:
the three of us,
smoking, listening to the radio,
long arrows of light
stretched along the wet road. Miles pile behind us
and night emerges; we stop only
to change at the wheel, continuing on, breathlessly.
Drinking, smoking, listening to the radio
that's how we meet the daylight. The sky expands
and you're saying,
40 years, that's just about right. I don't need more,
that's long enough for one life.
Shortly afterward a tank grenade near Dubrovnik
will take you up into the atmosphere; you lived 23 years
Seven years ago
we had driven relentlessly all across Europe
up to that Chetnik roadblock at Plitvice.
It was Easter
and we passed through the Great Gates of War.
In your only photograph taken in uniform
you have a curious look, as if you can see what's coming
ahead.
On the wall above you a flash of white light
coming from the Spirit—its everpresence.

Kada se lupiš sjekirom po nozi dok cijepaš drva

onda ne misliš na poeziju
ili na velika djela
ili na politiku
ne prkosiš Bogu
malen si kao zrno graška
dok čekaš da bol
prestane.

Kada te izbuše geleri
od minobacačke granate
onda ne razmišljaš o dojmu
koji ostavljaš na žene
ili o nacionalnoj himni
zavučeš se pod kamen
i čekaš da bol prestane.

Kada se za tobom zatvore
vrata istražnog zatvora
onda misliš o slobodi.

Når man rammer sig selv med en økse mens man kløver brænde

så tænker man ikke på poesi
eller på store værker
eller på politik
man trods'er ikke Gud
man er lille som en ært
mens man venter på at smerten
forsvinder.

Når man bliver gennemhullet
af mortergranatsplinter
så tænker man ikke over indtrykket
man efterlader hos kvinder
eller på nationalsangen
man kravler ind under en sten
og venter på at smerten forsvinder.

Når døren til arresthuset
lukkes bag én
så tænker man på friheden.

When You Hit Yourself with An Axe While Chopping the Wood

you don't think about poetry then
or about great deeds
or about politics
you don't defy God
you are as small as a pea
as you wait for the pain
to go away.

When you are riddled with shrapnel
from a mortar grenade
you don't think about the impression
you leave upon women
or about the national anthem
you crawl under a rock
and wait for the pain
to go away.

when the door of the remand prison
shuts behind your back
- that's when you think about freedom.

Ranjenik iskušava boga

lutao sam šumom neprijateljskog kraljevstva
i naletio na žicu skrivenu u travi
pješadijska rasprskavajuća odskočna mina PROM2
u djeliću sekunde pred eksploziju
očekivao sam od Boga da me zaobiđe ta čaša
kada me detonacija izbacila u zrak video sam komade
željeza komade moje odore komade mog mesa kako hvataju
orbitu / pijesak zvijezde porculan četiri kuta vjetra tartan
žilete led / Josepha Conrada kako prosi Freyu djevojku sa
Sedam otoka / moje neprijatelje mačke kako kradu kisik
planete i ruju po smeću / sve svjetionike u plamenu
od Novih Hebrida do Obale papra / predsjednika Zimbabwea
Canaana Bananu kako sluša Njemački radio / tisuću
prepariranih ribljih glava koje prorokuju stranim jezicima /
Amadeusa Mozarta kako slaže aviončiće od novina –
nikada nisam volio Mozarta i to me bacilo dolje na zemlju
a zbor bečkih dječaka je zapjevao:
“vrč ide na vodu dok se ne razbije
vrč ide na vodu dok se ne razbije”

Bože, daj da me zaobiđe ta čaša molio sam
u bolničkim kolima
daj da živim još malo bar kojih 100 godina
ne želim umrijeti sada kada je došlo naše vrijeme
htio sam da moja odlikovanja blistaju poput petrolejskih
platformi koje osvjetjavaju noćne letove preko Atlantika
i da moja karizma veterana bude električna
pusti da mi limuzina klizi kroz narod kao što je Moby Dick
klizio pred očima bespomoćnog kapetana Ahaba
nikada nisam rekao da ne želim prodati dušu
samo sam licitirao cijenu

Den sårede mand frister Gud

jeg vandrede gennem skoven i fjendens rige
og stødte på en tråd skjult i græsset
det var en snubletråd fra
én af infanteriets begravede PROM2-miner
og i et splitsekund før eksplosionen
ville jeg have at Gud skulle lade mig gå fri denne gang
men da detonationen kastede mig i luften, så jeg stykker af
jern, stykker af mit tøj, stykker af mit kød hvirle
omkring / søstjerner porcelæn vindens fire hjørner tartan
barberblade is / Joseph Conrad der frier til Freya, pige fra
de syv øer / mine fjenders katte der stjæler planetens
ilt og roder i affald / alle fyrtårne i flammer
fra de Ydre Hebrider til Peberkysten / Zimbabwe's præsident
Canaan Banana der lytter til tysk radio / tusind
balsamerede fiskehoveder, der forkynner på fremmede sprog /
Wolfgang Amadeus Mozart der folder små fly af avisepapir -
jeg har aldrig brudt mig om Mozart, og det var dét, der kastede mig til jorden
mens det wienske drengekor brød ud i sang:
“Når man leger med ilden, brænder man sig
Når man leger med ilden, brænder man sig”

Gud, lad mig gå fri denne gang, bad jeg om
i ambulancen
lad mig leve lidt endnu, mindst i 100 år
jeg vil ikke dø nu, hvor vores tid er kommet
jeg ville have at mine ordener skulle skinne som olieplatforme
der oplyser nattens fly over Atlanterhavet
og at min veteran-karisma bliver magnetisk
lad min limousine glide gennem folket som Moby Dick
svømmede forbi den hjælpeløse kaptajn Ahab
jeg sagde aldrig jeg ikke ville sælge min sjæl

daj da budem pozvan na prijam kod predsjednika
toliko je jela koja nisam probao
toliko ima ljudi na zemlji čiju sudbinu nisam
uzeo u svoje ruke
želim otimati i držati lekcije pokradenima
želim lagati i smijati se prevarenima
želim svoje mjesto u arci kako bih mogao
gledati poplavu s koktelom u ruci
jer bolje je podmetati požare nego biti spaljen
bolje je ponižavati nego biti ponižen
zato stavimo karte na stol – život je samo jedan
daj mi sto kurvi ljudožderki s Bornea
daj mi da se kupam u pročišćujućim vodama mladosti
daj mi snagu da zauvijek trajem poput nevidljivog
otrova u krvnim žilama ljudi

daj mi neke njihove dijelove kičme ruke oči mozgove srca bubrege
moje su ruke kipara žedne rada
osmjeđnut ću vam se, zelena Hrvatska polja,
osmjeđhom žeteoca

a pred vratima bolnice mačke ruju po smeću
skovale su zavjeru da ukradu sav kisik planeta
željezni utori na fasadi su prazni
tu su 50 godina visjeli tri zastave
jedna za proždrljivost druga za pohlepu
treća za kukavnost
umjesto njih digli smo našu zastavu od tri boje
crvenu za krv kristovu mineralnu
krv naših poginulih zaštićenu podzemnu krv koja kipi
bijelu za nadu da se borimo za bolju civilizaciju
plavu za drsku pustolovinu, prijateljstvo čvrsto poput
onih prekomorskih telegrafskih kablova na koje ponekad

jeg var bare i gang med at forhandle om prisen
lad mig blive inviteret til reception hos præsidenten
der er så mange retter jeg aldrig har smagt
så mange mennesker i verden hvis skæbne jeg aldrig
har taget i mine hænder
jeg vil stjæle og belære de bestjålne
jeg vil lyve og grine af de snydte
jeg vil have min plads på arken så jeg kan
betragte oversvømmelsen med en cocktail i hånden
for det er bedre at stifte brande end at blive brændt
bedre at ydmyge end at blive ydmyget
så lad os lægge kortene på bordet - man lever kun en gang
giv mig hundrede kannibal-ludere fra Borneo
giv mig ungdommens rensende kilder så jeg kan bade i dem
giv mig styrke så jeg kan holde evigt som den usynlige
gift i folks blodårer

giv mig stykker af deres rygrad hænder øjne hjerner hjerter nyrer
mine billedhugger-hænder tørster efter arbejde
jeg vil smile til jer, I grønne kroatiske marker,
med en høstarbejdernes smil

ved indgangen til hospitalet roder kattene i affald
de konspirerer om at stjæle hele planetens ilt
jernholderne på facaden er tomme
for 50 år siden hang der tre flag
et for frådseri et for griskhed
og et for elendighed
i stedet for dem hejste vi vores trefarvede flag
rødt for Kristus' mineralblod
vore faldne soldaters blod det beskyttende underjordiske blod der koger over

naiđu ribari kada im mreže zalutaju dosta duboko
ali mačke su došle noću i izvele podli trik
crvena boja opet stoji za proždrljivost bijela
za pohlepu plava za kukavnost

zato prijatelji, jedno je izvjesno,
i na vratima drugog svijeta one su čuvari
te iste mačke, lukave mačke koje se ponekad
preoblače u političare, mačke koje i dalje
kopaju po smeću i kuju zavjeru da ukradu
kisik planeta

hvidt for håbet om at vi kämper for en bedre civilisation
blåt for det dristige eventyr, for venskabet stærkt som
de oversøiske telegrafkabler som fiskerne sommetider finder
når deres net af og til farer vildt i dybden,
men kattene kom om natten og udførte et beskidt trick
så rødt står igen for frådseri hvidt
for grådighed blåt for elendighed

derfor, venner, én ting er sikkert
også ved indgangen til den anden verden vogter
de selv samme snedige katte der af og til
forklæder sig som politikere, katte som stadig
roder i affald og konspirerer om at stjæle
planetens ilt

The Wounded Man is Tempting God

I wandered around the forest of the enemy kingdom
and stumbled upon a piece of wire hidden in the grass
it was a buried PROM2 tripwire-activated
bounding anti-personnel mine
and in the split second before the explosion
I wanted God to make that cup pass me by
but when the detonation threw me in into the air I saw pieces
of iron, pieces of my uniform, pieces of my flesh whirling
in orbit / sand stars porcelain four winds tartan
razors ice / Joseph Conrad proposing to Freya the girl from
the Seven Islands / my enemies cats stealing the planet oxygen
digging through garbage / all lighthouses ablaze all the way
from the New Hebrides to the Pepper Coast / the President of Zimbabwe
Canaan Banana listening to the German radio / thousands of mumified fish heads
prophesying in alien tongues / Wolfgang Amadeus Mozart
making airplanes out of a piece of a newspaper -
I never liked Mozart and that's what threw me down on the ground
while the Vienna boy's Choir sang:
“a jug goes to the water until it breaks
a jug goes to the water until it breaks”

God let that cup pass me by I thought there in the ambulance
let me live for a little bit longer at least for another 100 years
I don't want to die now that our time has come
I wanted my medals to shine like oil platforms
lighting up the night flights over the Atlantic
and my veteran's charisma to become electric
let my limousine slide through the crowd like Moby Dick
slid before the eyes of helpless captain Ahab
I never said I did not want to sell my soul
I was only negotiating the price

let me be invited at the presidential party
ther are so many dishes I never tasted
there are so many people on this Earth whose destiny
I never took in my hands

I want to rob and preach to the robbed ones
I want to lie and laugh at the deceived ones
I want my place in the Ark so I can
watch the flood with the cocktail glass in my hands
since it is better to set fires than to be burned
it's better to humiliate than to be humiliated
so let's lay all the cards on the table – we have but one life
give me a hundred cannibal whores from Borneo
let me recover myself in the purifying fountains of youth
give me power to last forever like the invisible poison
in the veins of all humans

give me parts of their spines hands eyes brains hearts kidneys
my hands are the hands of the sculptor thirsty for a work
- I'll smile at you, the green pastures of Croatia
with a smile of a harvester

in front of the hospital alley cats rummage through garbage
they have conspired to steal the oxygen of the entire planet
the iron holders on the facade are empty
fifty years ago three flags hung there
one for the gluttony another one for greed
and the third one for misery
instead of them we hoisted up our tricolor
the red is for the Christ's mineral blood
the blood of our dead the guardian subterranean blood boiling
the white is for hope that we are fighting for a better civilization
the blue one is for our blazen adventure, for frendship firm as those

overseas telegraph cables that fishermen sometimes find
when their nets get lost somewhere
really deep
but the cats came overnight and did their dirty trick
so the red stands for gluttony once again
the white for greed
and the blue for misery

so, dear friends, one thing is certain:
those very cats are the guardians of that other world as well
these cunning cats that sometimes transform into politicians
the cats that are still rummaging through garbage
conspiring to steal the oxygen
of the entire planet.

San o kukuruzu

Djeci žrtvama rata

Trčim kroz polje kukuruza, kroz predvečerje, dok sunce postaje mjesec. Nebo je nisko i ovalno, stisnuto uz tlo. Svjetlost zrači iz listova kukuruza, prozirnih i vodenih. Zeleno postaje žuto. Primjećujem da sam malen, kukuruz je toliko viši od mene.

Polje je beskrajno.

Odjednom, sudaram se s tragovima prolaska onog koji me traži. Zastajem. Za trenutak, ne čujem ništa osim svog disanja. Možda, kada bih prislonio uho uz tlo, čuo bih tutanj njegovih koraka. Stabljike kukuruza ovdje su slomljene u mržnji, zgažene. On trči naslijepo, za njim ostaje hodnik težak od praznine. Brzina kojom se kreće višestruko je veća od moje. Tragovi njegova prolaska odaju narav demona.

Potrebno mi je sve više zraka. Dok sam to mogao, disao sam na nos. Sada dišem na usta, duboko udahnem i izdahnem svakih deset koraka. Još malo pa će to biti svakih pet koraka, pa dva ...

Bitno je kontrolirati ritam disanja.

Trčanje mi daje hrabrost. I način na koji se kukuruz povija poda mnom daje mi hrabrost. Vratit će se malo unatrag i krenuti drugim putem, da zavaram trag. Kada padne noć, zavući će se pod kukuruz da bih prikupio snagu za jutro, za trčanje. Zaključat će svoj strah u sobu bez prozora. Pustit će nadu da gori u mraku, da mi osvijetli san. I on će mirovati noću, ali neće spavati. Bijes će ga držati budnim, otupjeti mu čula. Ujutro, oštar zrak zamutiti će mu vid. I dok svjetlost tamni osjećam krv kako kipi u žilama mog progonitelja kao daleki šapat u polju kukuruza. Pred očima mi lebdi prijetnja potpunog uništenja koje je obilježilo njegov prolazak, nije mi potrebno vidjeti mu lice da bih znao da je nepoznati koji me progoni onaj isti čovjek čija je sjena prošla kroz zidove u jednoj noći bez zvijezda, u noći u kojoj sam ostao sam. Trčat će ujutro kao nikada u životu. Crna kuća je već daleko iza mene, trebala bi biti. Imam sada ono što nisam nikada imao, slobodu izbora. Mogu iznenada okrenuti na istok, ili na jug, ili nastaviti na zapad. Sve dok trčim moja sudbina je u mojim rukama. Samo ne smijem stati.

Drømmen om majs

Til krigens børneofre

Jeg løber gennem en majsmark, gennem aftenen, mens solen bliver til månen. Himlen er lav og oval, mast mod jorden. Lyset stråler fra majsbladene, gennemsigtige og våde. Grønt bliver til gult. Jeg lægger mærke til, at jeg er lille, majsen er så meget højere end mig.

Marken er uendelig.

Pludselig støder jeg ind i sporene på ham, der leder efter mig. Jeg standser. I et øjeblik hører jeg kun mit åndedræt. Lagde jeg øret mod jorden, ville jeg måske kunne høre hans buldrende skridt. Majsstilkene er knækkede i had herude, nedtrådte. Han løber i blinde, efterlader sig en sti tung af tomhed. Hastigheden han bevæger sig med er flere gange højere end min. Hans spor afslører hans dæmoniske natur.

Jeg har brug for mere og mere luft. Mens jeg stadig kunne, trak jeg vejret gennem næsen. Nu ånder jeg med munden, indånder dybt og udånder hver tiende skridt. Om lidt bliver det hver femte, hver andet ...

Det er vigtigt at kontrollere mit åndedræts rytme.

At løbe giver mig mod. Måden hvorpå majsen bøjer sig under mig, giver mig også mod. Jeg vil gå lidt tilbage og dreje den anden vej, for at skjule mine spor. Når mørket falder på, vil jeg lægge mig under majsen for at samle kræfter til morgenens, til løbet. Jeg vil låse min frygt inde i et rum uden vinduer. Jeg vil lade håbet brænde i mørket, og lyse min drøm op.

Også han vil hvile om natten, men han vil ikke sove. Vreden vil holde ham vægen, sløve hans sanser. Om morgenens vil den klare luft sløre hans syn. Mens lyset bliver mørkere, mærker jeg blodet der koger over i årerne på min forfølger som en fjern hvissen på en majsmark. For øjnene af mig svæver truslen om den totale udslættelse som kendetegner hans tilstedeværelse, jeg behøver ikke se hans ansigt for at vide at den ukendte der forfølger mig er den samme mand, hvis skygge løb hen over væggene en stjerneløs nat, en nat jeg blev alene.

I morgen vil jeg løbe som jeg aldrig før har løbet. Det sorte hus er allerede bag mig, det burde det være. Jeg har noget jeg aldrig før har haft, valgfrihed. Jeg kan pludselig dreje østpå eller sydpå eller fortsætte vestpå. Så længe jeg løber, er min skæbne i mine egne hænder. Jeg må bare ikke stoppe.

Dream of the Corn

Dedicated to children victims of war

I am running through a field of the corn; through the early evening, while the sun turns into the moon. The sky is low and oval, pressing down on the ground. The light emanates from the leaves, transparent and watery. Green becomes yellow. I notice that I am small, the corn is so much taller than me.

The field is endless.

Suddenly I collide with the traces of the passing of the one who is looking for me. I stay motionless. For a moment, I can only hear my own breathing. If I were to lean my ear to the ground I would hear the roar of his footsteps. The corn is broken here in hatred, trampled on. He runs blind, leaving behind him a corridor laden with emptiness. The speed with which he moves is many times greater than mine; the traces of his passing reveal the nature of the demon. I need more and more air. While I could, I breathed through my nose. Now I'm breathing through my mouth, I breath in deeply and breath out every ten steps. Soon it will be every five steps, then two ...

It is important to control the rhythm of my breathing.

Running gives me courage. And the way the corn moves in front of me gives me courage. I will backtrack a little to cover my trails. When night falls, I will crawl into the corn to gather my strength for the morning, for running. I will lock my fear into a room with no windows. I will let hope burn in the darkness, to lighten my dream.

He too will be still at night, but he will not sleep. His rage will keep him awake, blunt his senses. In the morning the sharp air will mist his eyesight. And while the lightness darkens I feel the blood boiling in the veins of my pursuer like a distant whisper in the cornfields. In front of my eyes floats the threat of total destruction which follows his passing, I do not need to see his face to know that the unknown who is pursuing me is the same man whose shadow passed by the walls one night without stars, one night in which I ended up alone.

I will run in the morning like never before in my life. The black house is far behind me already, it should be. Now I have something I have never had before, the freedom of choice. I can turn to the east, or to the south, or continue going west. As long as I run my destiny is in my hands. I just have to carry on.

Apokrifi o Titu

Tito glođe svinjsku glavu na tavanu
jednim okom vreba ulicu da ga roditelji ne uhvate
baš me briga / misli / pobjeći ēu biciklom

Tito ilegalno u bečkom tramvaju
obukao je svoje najbolje sivo odijelo
misli: što sam ja gori od tih studenata?

Tito je Walter / John Smith / Fantomas / Caspar
Hauser / Howard Hughes / Tito je alias / alias je Tito
koliko imam imena / divi se Tito sam sebi

Tito jaši Romanijom
iza njega starina Nazor posrće kroz snijeg
Vladimire Vladimire / misli Tito dobrohotno

Tito maše okupljenoj djeci iz Mercedesa
crvene marame im vezane kao omčice oko vrata / i sunce
će se jednom ugasiti / misli Tito filozofski

Tito je elegantan u smrti
spisak neutješnih po abecednom redu:
akrobati u cirkusu / činovnici / djelatnici
Instituta za historiju radničkog pokreta /
engleska kraljica / filmski radnici / hipiji /
Ilich Ramirez Sanchez a.k.a. Carlos / krojači /
kubanska industrija cigara / lijepo žene /
ljudi koji nose brkove / medvjedi nosorozi lavovi /
nastavnici u osnovnim školama / nogometni /
oficiri iz vatrogasnih domova / odlični učenici /
operni pjevači / povijesne ličnosti / predsjednici

Tito-apokryfer

Tito gnaver på et svinehoved på loftet
har det ene øje på gaden så hans forældre ikke opdager ham
jeg er ligeglads / tænker han / jeg stikker af på min cykel

Tito sidder inkognito i en wiensk sporvogn
han har sit bedste grå jakkesæt på
han tænker: hvorfor skulle jeg være værre end de studerende?

Tito er Walter / John Smith / Fantomas / Caspar
Hauser / Howard Hughes / Tito er alias / alias er Tito
hvor har jeg bare mange navne / beundrer Tito sig selv

Tito ridder over Romanija-bjerget
bag ham vakler den gamle Nazor gennem sneen
Vladimir Vladimir / tænker Tito godmodigt

Tito vinker til en flok børn fra sin Mercedes
deres røde tørklæder hænger som små lækker om halsen på dem / solen
bliver også slukket en dag / tænker Tito filosofisk

Tito er elegant i døden
listen over de utrustelige i alfabetisk orden:
akrobater i et cirkus / de ansatte ved Institut
for arbejderbevægelsens historie / de bedste elever /
bestyrelsesformænd i boligforeninger / brandmajorer /
bjørne næsehorn løver / Cubas cigarindustri /
embedsmænd / Englands dronning / filmarbejdere /
fodboldspillere / folkeskolelærere / formænd
for fiskeriforeninger / hippier / historiske personer
Ilich Ramirez Sanchez a.k.a. Carlos / majskolbesælgere
på arbejdspladsen / miljøforkæmpere /

ribičkih društava / prodavači kukuruza na radnom
mjestu broj. 7 / pankeri / rezervni milicioneri /
Sai Baba / šahisti / šefovi kućnih savjeta /
umirovljeni stariji vodnici / zeleni

Tito se pojavio u balonu iznad istočne Afrike
spušta dalekozor na krdo zebri
prugasti đavli / misli Tito / svi su isti

Tito kaže NE Staljinu a Staljin
njemu baš me briga / ko te jebe
umiješ li računati?
imam ih dvadesetjednu tisuću osamstopenedesetšest
umrvljenih u lišće Katynske šume / imam ih tristo tisuća
zakopanih krišom

imam ih deset milijuna likvidiranih likvidacija
imam sve njihove papire / fotografije njihove djece / pisma puna
neopravdanog optimizma / njihove olovke / sitan novac
imam ih sve čitko provedene kroz knjige

mænd med overskæg / nummer 7 / operasangere /
pensionerede sergenter / punkere /
reservepolitimænd / Sai Baba / skakspillere /
skræddere / smukke kvinder

Tito dukker op i en ballon over Østafrika
han sænker kikkerten mod en zebraflokk
de stribede djævle / tænker Tito / de er alle ens

Tito siger NEJ til Stalin og Stalin
svarer jeg er lige glad / fuck dig
kan du regne?
jeg har knust enogtyve tusind otte hundrede seksoghalvtreds
af dem sammen med tørre blade fra Katynskoven / jeg har begravet tre hundrede
tusind

af dem i skjul
jeg har fået ti millioner af dem likvideret med likvideringer
jeg har alle deres papirer / billeder af deres børn / breve fulde af
uberettiget optimismus / deres blyanter / småpenge
jeg har dem alle bogført

Tito Apocrypha

Tito gnaws a pig's head in the attic
eying the street in fear that his parents might catch him
I don't give a damn / he thinks / I'll escape on my bicycle

Tito riding a tram in Vienna under cover
wearing his best grey suit thinking:
why should I be any worse than those students?

don't marry her
marry me

Tito riding over Mt Romanija
followed by old Nazor stumbling through the snow
Vladimir Vladimir / thinks Tito benevolently

Tito waving at the rows of kids from his Mercedes
red bandannas are tied around their necks like nooses / the Sun
will once grow dark / ponders Tito philosophically

Tito is elegant even in death
here are the mourners listed alphabetically:

bears rhinos lions / chess players
cineastes / circus acrobats / clerks
corn seller at work station no 7
Cuban cigar industry / employees of the Institute for the History
of the Working Class Movement / the English Queen
Greenpeace activists / heads of the tenant's councils
historic figures / hippies / honour students
Ilich Ramirez Sanchez a.k.a. "Carlos" / men with moustaches
officers from firemen's clubs / opera singers

presidents of fishermen's societies / pretty women
primary school teachers / punks / reserve policemen
retired warrant officers / Sai Baba
soccer players / tailors

Tito showed up again in a balloon above eastern Africa
pointing his binoculars at a herd of zebras
those devils with stripes / thinks Tito to himself / they are all the same

don't marry her
marry me

Tito says NO to Stalin and Stalin
responds I don't care anymore / who gives a fuck
do you know how to calculate?
I have twenty one thousand eight hundred and fifty six of them
ground into the leaves of the Katyn forest / I have three hundred thousand
secretly burried ones
I have ten million of those liquidated in liquidations
I have all of their IDs / the photographs of their children / the letters
filled with unwarranted optimism / their pencils / small change
I've got them all neatly placed on file